

Salskrake

Salskraken häckar ojämnt spritt i Norrbottens och Västerbottens län, mest i inlandet. Den har liknande vanor som knippan. Den trivs bäst vid lugnflytande sträckor av älvar eller andra större vattendrag och i sjö- och tjärnrika områden. Boet läggs i spillkråkehål, holk eller liknande i skogsmark.

Från att tidigare varit sällsynt har populationen i nordvästra Europa ökat under senare årtionden.

Rödlistestatus 2015: Livskraftig (LC)

Populationsutveckling:

1980–2012: ökning 90 %

2001–2012: stabil

Fågeldirektivet: Bilaga 1

Häckningsperiod: 10 maj – 10 september

Ekologiska krav

Häckning sker i anslutning till öppet vatten av något slag, vanligen lugna älvsträckor (sel) och i sjö- och tjärnrika områden. Den häckar också vid vegetationsrika, grunda sjöar av slättsjötyp och även småsjöar t.ex. på skärgårdsöar (Norrbotten). Kullar utnyttjar gärna vattenfyllda partier av större myrar (flarkar). Troligen är rik förekomst av småkryp en viktig faktor i ungarnas uppväxtområden.

Boet lägger salskraken i skogsmark i gamla spillkråkehål, i holkar (knipholkar eller skrakholkar), i ihåliga stubbar eller andra typer av större trädhål. Enligt uppgift är den kräsen med utseendet på holkar. Eftersom den är mindre än knippan kan den utnyttja även mindre bohål. På vissa håll förekommer troligen markhäckningar.

Boplatsen kan ligga långt från vatten (troligen >1 km) och honan vandrar då dit med ungarna strax efter kläckning. Salskraken kan vara skygg och det finns uppgifter om att den är känslig för friluftsliv, fiske och liknande störningar. Flyttfågel som anländer vid islossningen.

Hänsyn vid skogsbruksåtgärder

Att bevara potentiella häckningsplatser vid skogsbruksåtgärder har högsta prioritet. Behovet av hänsyn avser i första hand naturliga häckningsplatser (inte holkar).

- Avstå från skogliga åtgärder inom 100 meter från boplatsen under perioden 1 maj–10 september. (Detta gäller också holkar med häckning.)
- Spara alla hålträd, särskilt de med bohål av spillkråka.
- Spara alltid högstubbar och annan död, stående ved vid avverkning.

Foto: UB Ulrik Bruun

SOF-Birdlife förslag till Artvis vägledning

- Spara hänsynsträd i form av enstaka grövre tallar och aspar, som har förutsättningar att bli lämpliga häckningsplatser för spillkråka och därmed även för salskrake med flera arter som är beroende av den typen av håligheter. Det är särskilt viktigt nära lämpliga vatten. Dessa måste sparas även vid kommande skogsbruksåtgärder!
- Lämna hänsynsytor med trädgrupper vid gallring och föryngringsavverkning.

Skogsvårdslagen säger

- Ta inte bort äldre vindfällen, högstubbar och torrakor, äldre träd vid ägo gränser och myrstackar, äldre lövträd (särskilt asp) i barrskog m.m., spara hålträd och andra biologiskt värdefulla träd (SKSFS 7:8).
- Undvik skogsbruksåtgärder som kan skada hänsynskrävande miljöer (SKSFS 7:17).
- Lämna funktionella kantzoner med träd och buskar mot hänsynskrävande miljöer som boträd (rovfågelsbon) m.m. (SKSFS 7:21).

Indikator på skyddsvärd skog

Arten är i första hand knuten till förekomst av lämpliga vattenmiljöer och även om den behöver förekomst av hålträd är salskraken inte en indikator på skyddsvärda skogsmiljöer.

Regional tillämpning

Salskrakens utbredning är huvudsakligen Norrbotten samt Västerbotten läns inland. I övrigt saknas den eller är mycket sällsynt. Den verkar dock förekomma ojämnt även inom huvudutbredningen och samma grad av hänsyn är motiverad vid alla förekomster.

Tips på ytterligare åtgärder som gynnar arten

Generellt gynnar alla åtgärder som gynnar spillkråkan även salskraken och andra fågelarter som utnyttjar spillkråkans bohål.

- Lämna regelmässigt grövre aspar och tallar som kan utvecklas till lämpliga boträd för spillkråka. Det är särskilt viktigt i närheten av lämpliga vatten.
- Det finns goda erfarenheter av att sätta upp holkar för salskrake. Enligt uppgift är den dock kräsen vid val av holk. För att undvika konkurrens med knipa kan man med fördel göra ingångshålet mindre.
- Sätt inte ut fisk i små, naturligt fisktomma gölar – tillgången till lämpliga småkryp för salskrakens ungar är högre i fiskfria vatten.
- Undvik störningar vid småsjöar med salskrake, särskilt när ungarna är små.

Lästips

Artfakta för salskrake. <http://artfakta.artdatabanken.se/taxon/100079>. ArtDatabankens webbplats,